

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

VII. Amangucij Rege muneribus co[n]ciliato, complures Christianos facit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

CAPVT VII.

*Amangucij Rege muneribus conciliato,
complures Christianos facit.*

AMANGVCIVM igitur, pari ferè labo-
re & incommodo atque inde Meacū
ierat, reuersus, ex templo statuit Regem
conuenire: ei que à Præfecto Indiæ, Epi-
scopo que Goano, literas ac dona, quæ Fi-
randi reliquerat, tradere. Hæc ille mune-
ra Meacensi Regi, qui totiùs Iaponiæ
maximus ferebatur, destinarat animo.
Cæterùm vbi animaduertit illum preca-
riam regnantem, non tam imperio ma-
gnum esse, quàm nomine, Regem autem
Amangucij opibus pollere; mutata vo-
luntate huic danda censuit, ratus eum si-
bi potissimum donis conciliandum, qui
rem Christianam auctoritate iuuare plu-
rimum posset. Itaque Firandum celeri-
ter regressus, nouam Regis adeūdi ratio-
nem, quam subiecerat necessitas, in-
itam vsus eum docuerat, ab Iaponibus,
communi mortalium vitio, homines spe-
cie cultu que corporis æstimari, pannosos
verò vix hominum numero haberi; per-
inde ac si viri decus vestitus magis quàm
virtus foret. Quocirca obsoleta veste de-
posita,

*Splendore
vestis adi-
tum sibi
facit ad
Regem.*

*Dona Re-
gi offert.*

*Regis do-
na repudi-
at.*

posita, vestitus elegantiam assumere de-
creuit, & splendore vestis oculos specio-
sa magis quàm vera bona spectantium
capere, vt eorum deinde animis lucent
offerret veritatis. Ergo Amangucium cũ
remeasset, splendida in veste, duobus tri-
búsvē famulis comitantibus, adiit Regē.
Et consilium comprobavit euentus. Pro-
tinus ab asseclis ad Regem introductus,
ab eo sanè benignè comiterq; excipitur.
Pauca præfatus, à Prorege Indiæ & Goa-
no Episcopo literas amicitie obfides, per-
egrina munera amicitie pignora, atque
in his monochordum & horalogium Re-
gi tradit, non tam pretio quàm nouitate,
& admiratione artificij, grata illis locis &
accepta. Rex igitur literis donisque Lusit-
anorum mirè lætus, magnum argenti
aurique pondus Xauerio inuicem elar-
gitur. At ille memor se non mercatorem
esse, sed Sacerdotem, remissis quæ offe-
rebantur, Regem precari enixè institit,
vt diuinæ Legis in sua ditione sibi pro-
mulgandæ suis popularibus, accipiendæ,
potestatem regio faceret edicto; hoc do-
no nullum sibi, nullum Lusitanis dari
optatus posse. Itaque Rex tantam ab-
stinentiam admiratus, aspènantis quod
alij per ingentia fretorum terrarumque
pericula peterent, non dubitauit eius re-

ligio-

ligioni fauere, cuius suspiceret virtutem. Extemplo igitur per omnes vr̄bis vias pronuciare præcones iubet; placere Regi Christianam Religionem proponi suis popularibus, vt, quicunque vellent, fierent Christiani. Proinde nequisquam Lusitanos Sacerdotes factò verbòue læderet, neu cuiquam patria sacra deseruisse fraudi foret probròue. Insuper, vt cum potestate facultatem daret, Xauerio inane Bonziorum cœnobium ad habitandum attribuit. Ea res & nomen Francisco, & religioni existimationem conciliavit. Ergo permulti, cognoscendæ nouæ religionis auidi, ad eum audiendum confluebat. Nec illorum studiis deerat Xauerius, aliquam iam ipsorum linguæ facultatem nactus. Bis in die concionem ad populum habebat, magnâ semper ciuium frequentîâ. Vbi perorauerat, aliquantisper cum auditoribus de rebus pro suggestu expositis disceptabat. Aut enim interrogantibus respondendû erat, aut ipsi inuicè interrogandi. Id certamen, aliis super alios vrgentibus, plerunque ad multam noctem tenebat, vix vt esset corporis curandi locus. Nec alia res maiori erat impedimento, quàm Iaponicæ linguæ inscitia. Quippe identidè, eum insolens aliquod verbû festidiositas

*Edictum
Regium
pro religio-
ne Chri-
stiana.*

fas

fās delicatasque eorum offendisset aures, Francisci infantia risui erat. Itaque non deerāt, qui risus captandi causā quæstionibus eum onerarent. Cæterum is orationis spiritus, ea vitæ ac religionis sanctitas, tamque à Bonziorum vita doctrinaque discrepans eminebat, ut, quod dicta non poterant, ostederent facta. Quocirca Iapones, ingeniosos utique & obsequentes rationi, haud fallebat, quàm cōsentanea essent illa, utcunque dicerentur. Conueniebant multi è cœnobiis Bonziji Bonziæque; plures etiam è nobilitate, è plebe verò quamplurimi. Assiduè referata erat domus omnium ordinum hominibus: ac sæpe aduentantium capere nequibat multitudinem. Interrogationes adeò multæ fuerunt ac variæ, ut disculsdemum errorum caligine, ac luce veritatis oborta, non pauci ex Francisci responsis perspicerent, leges suorum Deorum inanes ac falsas, diuinam autem veram esse solidamque. Nec in suscipienda vera religione, quàm in excutienda, segniores fuerunt. Diebus aliquot in percontando respondendoque consumptis, plures Christiani fieri, primi autem omnium ij, quorum præcipuè peruicacia Xauerio in contionibus certaminibusque obstiterat, Deo pertinaciã in facilitatem vertente. Quam

quam

quam primum decus non doctrinæ fuit, *Ferdinãdi*
 sed patientiæ. Fernando Francisci so- *virtus.*
 cio in triuio concionante ad plebem, Ia- *Iaponis cu*
 pon fortè quidam præteriens ad concio- *iussdam in*
 nem accessit. Inde, vt erat homo insolens, *solentia.*
 prodit in medium, & collectam in ore
 saliuam in concionantis os conijcit: eam
 ille contumeliam adeò patienter tulit, vt
 nihil omnino commotus, absterfa linteo
 facie, institutum pertexeret sermonem.
 Tantæ patientiæ miraculo motus quidã *Patientia*
 e concione, in animum induxit suum, à *vis ad E-*
 viris tanta virtute præditis non posse reli- *thnicorũ*
 gionem, nisi sanctam, afferri. Itaque do- *conuersio-*
 num ad Franciscum venit, instituitur, ac *nem.*
 primus omnium baptizatur. Huius ex-
 plum alij deinceps sequuti. Inter hos *Laurentig*
 Laurentius quidam Luscius tantum ani- *Luscius cõ-*
 mo diuinæ lucis accepit, vt, nuncio rebus *cionator*
 humanis remisso, totum se Deo conse- *egregius.*
 craret, magno cum Iaponiæ emolumen-
 to. Is namque in Societatem à Xauerio
 adscriptus, egregius deinde conciona-
 tor extitit; populariumque suorum quàm
 plurimos ad Euangelij lumen adduxit.
 Baptismate deinde lustrati honesti homi-
 mines multi, qui summa Francisco fami-
 liaritate deuincti, tantopere ei gratificari
 studebant, nunquam vt satisfacerent sibi.
 Quocirca de Iaponum sectis ac religio-
 nibus

nibus ab illo interrogati, impensius etiam, quàm rogabantur, omnia probabant.

CAPVT VIII.

Cognitus Iaponum sectis, complures eorum conuertit.

*Iaponum
secta.*

EX his igitur ille longè accuratius quàm antea Iaponicas religiones disciplinasque cognouit; sectas vigere in Iaponia tum virorum tum feminarum omnino nouem: liberum cuique esse, quàm velit sequi. Itaque euenire ut in iisdem sectis, quot capita tot penè sint disciplinæ; domesticique inter se contendant, suam quisque aliis præferre conantes. Ex hisce sectis nullam de mundi animorumque procreatione quicquam tradere. Nimirum idcirco, quòd nullum horum esse principium consentiant vniuersæ. Inter omnes conuenire, post hanc vitam sedes esse animorum duas, damnatorum vnã, alteram beatorum. Ceterùm quale tandem sit beatorum domicilium, cuius imperio animæ detrudantur ad inferos, docere neminem: tantum quasdam decantare fabulas de suarum disciplinarum auctoribus, quorum Xa-